

OSIĄGNIĘCIA POLSKIEJ PREZYDENCJI W UE W DZIEDZINIE ŚRODOWISKA I KLIMATU

Zmiany w ETS2

Najważniejsze

Polska prezydencja odegrała kluczową rolę w powstaniu koalicji państw dążących do zmian w ETS2 przed jego uruchomieniem. Celem jest ograniczenie społecznych skutków nowego systemu poprzez wzmocnienie mechanizmów zabezpieczających przed wzrostem cen uprawnień do emisji oraz zwiększenie przewidywalności rynku.

Rozwinięcie

Polska prezydencja stworzyła warunki i odegrała znaczącą rolę w powstaniu koalicji państw forsujących wprowadzenie zmian do ETS2, jeszcze przed rozpoczęciem jego funkcjonowania. Zmiany zmierzają w kierunku ograniczenia społecznych konsekwencji wprowadzenia nowego systemu poprzez znaczące wzmocnienie mechanizmów zabezpieczających przed znaczącym wzrostem cen uprawnień do emisji, a także zwiększających przewidywalność rynku. W ramach koalicji kilkanaście państw członkowskich opracowało wspólne stanowisko zawierające propozycje konkretnych rozwiązań w zakresie zmian ETS2. Wspólny list do Komisji Europejskiej zawiera propozycje zmian w tym mechanizmy kontroli cen i zwiększenia przewidywalności rynku.

W czasie prezydencji Polska promowała także inne rozwiązanie zabezpieczające – trzyletnie opóźnienie rozpoczęcia fazy rozliczeniowej ETS 2. Pozwoliłoby to państwom członkowskim lepiej się przygotować – zainwestować w termomodernizację, transport zeroemisyjny i wsparcie dla grup wrażliwych. W Polsce już dziś wymieniamy dziesiątki tysięcy źródeł ciepła rocznie, a na drogi trafiają kolejne pojazdy zeroemisyjne. Opóźnienie dałoby nam czas na dalsze inwestycje bez natychmiastowego obciążania rodzin.

Szanse na wprowadzenie mechanizmów kontroli cen są wysokie. Polska prezydencja została dobrze wykorzystana do budowy poparcia, ale to dopiero początek.

NAJWAŻNIEJSZE ZMIANY LEGISLACYJNE W OBSZARZE KLIMATU I ŚRODOWISKA

Najważniejsze

Dzięki polskiej prezydencji udało się sfinalizować negocjacje w ramach trilogów z Parlamentem Europejskim w odniesieniu do aktów legislacyjnych:

1. **Zmiana dyrektywy odpadowej (2008/98/WE)** – nowelizacja pozwoli na ograniczenie marnotrawienia żywności, wprowadza również regulację odpadową tekstyliów w zakresie rozszerzonej odpowiedzialności producenta oraz opłat zależnych od trwałości produktów. Dzięki polskiej prezydencji udało się uzyskać przepisy chroniące małych producentów.

2. **Rozporządzenie ws. zapobiegania stratom granulatu z tworzyw sztucznych w celu ograniczenia zanieczyszczenia mikrodrobinami plastiku** – jest to pierwsza w UE regulacja dotycząca problemu zanieczyszczenia mikroplastikiem.
3. **Dyrektywa ws. monitorowania gleb** – dyrektywa ustala europejskie ramy monitorowania gleb, zapewniając państwom członkowskim elastyczność i możliwość wykorzystania krajowych systemów. Kompromis wynegocjowany przez polską prezydencję jest wyważony oraz zgodny ze stanowiskiem rządu.
4. **Rozporządzenie zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/631 w celu uwzględnienia dodatkowej elastyczności w obliczeniach dotyczących zapewnienia przez producentów zgodności z normami emisji CO₂ dla nowych samochodów osobowych i nowych lekkich pojazdów użytkowych w odniesieniu do lat kalendarzowych 2025–2027** – zmiana ta ma na celu zapewnienie producentom większej elastyczności w zarządzaniu portfelem produktowym w warunkach dużej zmienności rynkowej. Rozwiązanie to wychodzi naprzeciw realnym wyzwaniom transformacji sektora motoryzacyjnego, ułatwiając dostosowanie się do celów klimatycznych. Jednocześnie ma ono charakter przejściowy i nie wpływa na poziomy docelowe emisji, lecz jedynie na sposób ich osiągania, pozwalając na bardziej elastyczne zarządzanie w warunkach dużej zmienności otoczenia rynkowego. Rozporządzenie stanowi mechanizm ochrony miejsc pracy w przemyśle motoryzacyjnym i sektorach powiązanych, wspierając konkurencyjność europejskiej – w tym polskiej – gospodarki.

OSIĄGNIĘCIA POLSKIEJ PREZYDENCJI W UE W DZIEDZINIE ENERGII

Synchronizacja państw bałtyckich z siecią kontynentalną

Podczas polskiej prezydencji z sukcesem zakończono synchronizację krajów bałtyckich z siecią kontynentalną. Po ponad 20 latach Litwa, Łotwa i Estonia odłączyły się od systemu rosyjskiego. To kolejny krok uniezależniania się UE od Rosji. Na czas polskiej prezydencji przypadł finał procesu. Synchronizacja nie odbyłaby się bez zaangażowania finansowego, politycznego i technicznego Polski oraz politycznego i finansowego wsparcia Komisji Europejskiej. W wydarzeniu dot. synchronizacji 9 lutego 2025 r. w Wilnie wzięła udział ministra P. Hennig-Kloska.

Przedstawienie KE zmian w rynku mocy – aukcje uzupełniające i dogrywkowe

Podczas polskiej prezydencji prowadzono zaawansowane rozmowy z KE w zakresie wdrożenia derogacji od stosowania limitu emisji na rynku mocy. Zaproponowano model aukcji uzupełniających, gdzie poza jednostkami niskoemisyjnymi mogą również uczestniczyć jednostki wysokoemisyjne. Obecnie oczekujemy na wydanie przez KE decyzji. Pierwsza aukcja uzupełniająca – na II poł. 2025 r. miała już miejsce, a ostatnia przewidziana jest w 2027 r. na rok dostaw 2028 r. Dodatkowo, w czasie polskiej prezydencji przedstawiono dodatkowy proces aukcyjny w ramach rynku mocy – aukcje dogrywkowe organizowane w przypadku, gdy wyniki aukcji głównej na dany rok dostaw (2029 lub 2030) nie zapewnią wystarczającej ilości mocy dyspozycyjnych. Aukcja dogrywkowa na rok dostaw 2029 będzie miała miejsce w połowie lipca 2025 r. Celem jest nabycie nowych mocy dyspozycyjnych, które wzmocnią bezpieczeństwo energetyczne Polski.

Sfinalizowanie szczegółowych ram przydziału 30% bezpłatnych uprawnień do emisji dla ciepłownictwa w ramach EU ETS

Przyjęty podczas polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej projekt zmiany rozporządzenia KE dot. zmian poziomów działalności, jest ostatnim z aktów wykonawczych precyzujących sposób przydziału dodatkowych 30% bezpłatnych uprawnień do emisji dla ciepłownictwa. Szczegółowe zasady przyznania dodatkowych uprawnień dla ciepłownictwa były kluczowym tematem prac eksperckich na forum UE w kontekście implementacji nowych regulacji w ramach zmian w EU ETS.

Dzięki rozwiązaniom wynegocjowanym przez PL firmy ciepłownicze uzyskały korzystne warunki skorzystania z dodatkowego 30% przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji, dzięki czemu będą mogły zmniejszyć koszty i więcej środków przeznaczyć na inwestowanie w bardziej ekologiczne technologie.

Uproszczenia w CBAM

Zabiegi m.in. Polski doprowadziły do opublikowania przez Komisję Europejską, w ramach pakietu Omnibus I, projektu zmian do rozporządzenia ws. CBAM (podatek graniczny od emisji). 27 maja 2025 r. na forum Rady UE ds. Ogólnych przyjęto podejście ogólne w tej sprawie, a następnie 18 czerwca 2025 r. zostało osiągnięte porozumienie z Parlamentem Europejskim. Ostateczne zatwierdzenie tekstu przez obie instytucje będzie miało miejsce do września 2025 r. Przyjęte uproszczenia pozwolą utrzymać około 99% emisji w ramach CBAM, jednocześnie zwalniając około 90% importerów z obowiązków wynikających z tego systemu. Przyczyni się to do zachowania jego efektywności w realizacji celu, jakim jest ochrona konkurencyjności europejskiego przemysłu.

RePower Roadmap

Zerwanie zależności UE od rosyjskich dostaw paliw było jednym z priorytetów polskiej prezydencji. Polska z dużą satysfakcją przyjęła publikację mapy drogowej RePowerEU. Wyznacza ona czytelny kalendarz eliminowania importu rosyjskich paliw kopalnych z rynku energii Unii Europejskiej – od dziś aż do jego zupełnego wstrzymania w 2027 r. Liczymy na solidarną realizację planu przez wszystkie państwa członkowskie.

Legislacja zawierająca instrumenty prawne i handlowe mające realizować cel RePower została opublikowana przez KE w czerwcu 2025 r., co było doskonałym podsumowaniem intensywnych działań polskiej prezydencji. Prace nad stanowiskiem Rady w tej sprawie są kontynuowane przez duńską prezydencję.

Polska podziela analizę Komisji Europejskiej, że wyeliminowanie dostaw rosyjskich paliw nie zagrazi bezpieczeństwu energetycznemu UE, a wręcz przeciwnie – może je tylko poprawić. Wobec wielu dostępnych alternatyw, wpływ wyeliminowania paliw z RU na ceny nośników energii, będzie niewielki.

Przedłużenie okresu obowiązywania rozporządzenia w sprawie magazynowania gazu

Dzięki wysiłkom polskiej prezydencji udało się sprawnie przyjąć stanowisko Rady oraz wypracować porozumienie z Parlamentem Europejskim ws. przedłużenia o dwa lata przepisów dotyczących magazynowania gazu, przy jednoczesnym zapewnieniu państwom członkowskim dodatkowej elastyczności w dostosowywaniu się do stale zmieniających się

warunków rynkowych oraz w przeciwdziałaniu ewentualnym manipulacjom rynkowym. Wypracowany przez polską prezydencję zrewidowany tekst Rozporządzenia ws. magazynowania gazu i zabezpieczenia dostaw gazu przed sezonem zimowym został ostatecznie przyjęty przez Radę ds. Ogólnych 18 lipca.

POSIEDZENIA RADY UE DS. ŚRODOWISKA

Posiedzenie Rady 27 marca 2025 r. Bruksela

Zagadnienia poruszone podczas Rady: środowiskowe aspekty paktu na rzecz czystego przemysłu (Clean Industrial Deal), globalna polityka ekologiczna oraz wpływ rosyjskiej inwazji na stan środowiska w Ukrainie.

Rozwinięcie: [link](#)

Posiedzenie Rady 29 kwietnia 2025 r. Warszawa

Zagadnienia poruszone podczas Rady: rola sektora prywatnego i technologii, adaptacja do zmian klimatu, dezinformacja klimatyczna.

Rozwinięcie: [link](#)

Posiedzenie Rady ds. Środowiska 17 czerwca 2025 r. Luksemburg

Zagadnienia poruszone podczas Rady: gospodarka o obiegu zamkniętym, przygotowania do Konferencji Klimatycznej ONZ COP30 w Brazylii, ocena krajowych planów w zakresie energii i klimatu (NECPs) oraz nowa strategia odporności wodnej.

Rozwinięcie: [link](#)

POSIEDZENIA RADY UE DS. ENERGII

Posiedzenie Rady UE ds. Energii 17 marca 2025 r. Bruksela

Zagadnienia poruszone podczas Rady: unijna architektura bezpieczeństwa energetycznego, Plan działania na rzecz przystępnej cenowo energii (element Clean Industrial Deal). Oddzielenie cen energii elektrycznej od cen gazu. Usprawnienia funkcjonowania rynków mocy.

Rozwinięcie: [link](#)

Nieformalne spotkanie Ministrów UE ds. Energii 12-13 maja 2025 r. Warszawa

Zagadnienia poruszone podczas spotkania: odbudowa infrastruktury energetycznej Ukrainy, przygotowania Ukrainy i Republiki Mołdawii do następnego sezonu zimowego oraz dostosowywanie prawa Ukrainy i Republiki Mołdawii do dorobku prawnego Unii

Europejskiej oraz wzmacnianie bezpieczeństwa energetycznego poprzez zwiększenie dostępu do kluczowych technologii dekarbonizacyjnych.

Rozwinięcie: [link](#)

Posiedzenie Rady UE ds. Energii 16 czerwca 2025 r. Luksemburg

Zagadnienia poruszone podczas Rady: kluczowe wyzwania dla wspólnej polityki energetycznej UE, w tym wdrażanie planu REPowerEU, czyli odchodzenie od paliw z Rosji oraz wzmacnianie bezpieczeństwa energetycznego. Wyznaczanie ram dalszej integracji i poprawy bezpieczeństwa na rynku energii.

Rozwinięcie: [link](#)

SPOTKANIA URZĘDNICZE WYSOKIEGO SZCZEBŁA

Najważniejsze:

W lutowym spotkaniu dyrektorów generalnych UE ds. środowiska omawiano kluczowe priorytety Komisji: uproszczenie i cyfryzację, dezinformację oraz powiązania między bezpieczeństwem a środowiskiem. Spotkanie wspierało cele polskiej prezydencji i przygotowało nieformalne posiedzenie Rady UE ds. Środowiska.

Rozwinięcie:

W trakcie spotkania dyrektorów generalnych UE ds. środowiska w lutym odbyła się dyskusja wokół centralnych priorytetów politycznych nowego mandatu Komisji: uproszczenia i cyfryzacji, dezinformacji oraz kompleksu powiązań między bezpieczeństwem i środowiskiem. Agenda spotkania była zbieżna z priorytetami polskiej prezydencji i wzmacniała ich widoczność na forum UE. Dzięki bliskiej współpracy z Komisją debata dyrektorów generalnych ds. środowiska pozwoliła na odpowiednie przygotowanie nieformalnego posiedzenia Rady UE ds. Środowiska.

Również spotkanie online dyrektorów generalnych UE ds. klimatu dobrze wpisało się w działania polskiej prezydencji. W ramach spotkania Komisja przedstawiła stan prac nad Europejską Strategią Adaptacji Klimatycznej – debata na ten temat była kontynuowana na poziomie ministerialnym. Ponadto dyrektorzy generalni ds. klimatu przedstawili stanowiska państw członkowskich w zakresie krajowych Planów Społeczno-Klimatycznych i ochrony grup wrażliwych szczególnie dotkniętych implementacją ETS2.

Ważne! Dokument jest przygotowany w oparciu o dane, które były aktualne w dniu jego opracowania. W określonych obszarach mogą być dostępne świeższe informacje. Jeżeli interesują państwa aktualne dane liczbowe oraz szczegóły dotyczące poruszonych w zestawieniu zagadnień, pytania prosimy kierować na adres: media@klimat.gov.pl